

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та управління навчальним закладом
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра психології освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки кафедри педагогіки та
менеджменту освіти

 Світлана ПОЛІЩУК
26 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання сучасної педагогіки

підготовки фахівців *другого (магістерського) рівня вищої освіти*
за освітньо-професійною програмою *Середня освіта (Географія)*
за спеціальністю *014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)*
предметною спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)
галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*
мова навчання: *українська*

2024-2025 навчальний рік

Розробники програми:

Ірина КУЧИНСЬКА професор кафедри педагогіки та управління навчальним закладом, доктор педагогічних наук, професор

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол №9 від 26 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Ігор КАСІЯНИК

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Мета вдосконалення компетентностей у галузі психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу, теоретичних основ його організації та реалізації в практиці з урахуванням умов воєнного часу.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання / рік викладання	2024-2025
Семестр вивчення	перший
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальний обсяг годин	90
Кількість годин навчальних занять	30
Лекційні заняття	12
Практичні заняття	18
Самостійна та індивідуальна робота	60
Форма підсумкового контролю	залік

3. Статус дисципліни: Навчальна дисципліна належить до переліку обов'язкових освітніх компонентів.

4. Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна вивчається у 1 семестрі.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
	ЗК 03	Розуміння актуальних проблем сучасної педагогіки
	ЗК 05	Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.
	СК 01	Здатність до поглиблення теоретичних та практичних знань у галузі освітніх та географічних наук.

6. Очікувані результати навчання

ПРН 03	Знаходити шляхи швидкого і ефективного розв'язку поставленого завдання, генерування ідей, використовуючи отримані знання та навички.
--------	---

ПРН 05	Знати особливості розвитку сучасної педагогіки, психології та географічної науки.
ПРН 06	Знати і аналізувати основні методи і методики навчання і використовувати їх під час навчальної, наукової та виховної діяльності.
ПРН 08	Використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних та географічних завдань.

7. Методи навчання.

За джерелом інформації:

- словесні: розповідь, пояснення, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження;
- практичні: вправи, практичні роботи;

За ступенем керування здобувачами вищої освіти:

- навчальна робота під керівництвом викладача;
- самостійна робота з літературними джерелами;
- письмова робота.

Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуацій пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості.

8. Засоби діагностики: питання для усного опитування, бесіди, проектні завдання, презентації, тестування, модульна контрольна робота.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	разом	у тому числі			
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ</i>					
Тема 1. Вплив глобалізації на розвиток сучасної системи освіти.	7	2	2	-	12
Тема 2. Основні складові освітньої діяльності вчителя географії в закладах загальної середньої освіти	7	2	2	-	12
Тема 3. Теоретичні основи педагогічних інновацій для здобувачів освіти середніх і старших класів	7	2	4	-	12
Тема 4. Зміст і структура педагогічних інновацій.	7	4	4	-	12
Тема 5. Сучасні інноваційні педагогічні технології.	6	2	6	-	12
Всього:	90	12	18	-	60

10. Форми поточного та підсумкового контролю: поточне усне індивідуальне та фронтальне опитування, залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка результатів навчання проводиться відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqOKuF/view

Положення про організацію освітнього процесу у К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Розподіл балів, що присвоюються

Поточний і модульний контроль			Залік (сума)
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	100
50 балів	10 балів	40 балів	

Поточний контроль (60 балів)

Поточна успішність на навчальних заняттях оцінюється за 12-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях за модуль складає 30 балів (за умови виконання всіх видів роботи, які передбачені планами практичних занять). Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 30-бальну систему у наступному порядку:

$$(\text{Сер. бал.} \times 0,05 + 0,4) \times 30$$

Здобувач ВО, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Пропущені заняття здобувач ВО має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

Рівні	Оцінка в балах	Критерії оцінювання

Початковий (поняттєвий)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати факти, явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить предметні поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Вищий (творчий)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості процесів, фактів, явищ; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки методики навчання біології; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї діяльності.
12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Модульна контрольна робота (50 балів)

Оцінка відмінно (А) 47-50 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, наводить приклади та робить оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує системні знання програмового навчального матеріалу, переконливо обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка дуже добре (В) 43-46 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, надає оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. Однак виявляються окремі неточності, несуттєві граматичні/стилістичні огріхи. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує узагальнені знання програмового навчального матеріалу, обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка добре (С) 39-42 балів. Студент повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог, оригінальні висновки відсутні, виявляються неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але рішення та приклади не досить обґрунтовані.

Оцінка задовільно (D) 35-38 балів. Студент поверхово розкрив теоретичні питання, приклади та висновки відсутні або недоречні.

Виявляються суттєві неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок за рахунок недостатнього розуміння програмового матеріалу.

Оцінка задовільно (E) 30-34 балів виставляється, коли студент розкрив окремі теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, не спроможний обґрунтувати відповідь.

Оцінка незадовільно (FX) 25-29 балів виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не спромігся виконати практичні завдання. Як правило, студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) до 25 балів виставляється студенту, який не засвоїв програмовий матеріал або певний елемент його змісту, виявляє фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та

семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Самостійна робота (20 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які здобувачі освіти готують, здійснює викладач, який їх проводить.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
6	Здобувач вищої освіти самостійно недостатньо опрацьовує навчальний матеріал, відтворює отриману інформацію непослідовно, у відповідях наявні помилки.
7	Здобувач вищої освіти самостійно користуватися додатковими джерелами і правильно використовує термінологію, може підготувати коротке усне повідомлення і обґрунтувати його положення.
8	Здобувач вищої освіти може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання.
9	Здобувач вищої освіти самостійно виконує творчі завдання, може підготувати презентацію за наданим завданням, виступ на студентську наукову конференцію.
10	Здобувач вищої освіти займається науково-дослідною роботою, розвиває свої здібності й схильності і може використати набуті знання з дисципліни.

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовку до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри).

Академічна доброчесність: Очікується, що освітня діяльність здобувачів освіти базуватиметься на власному виконанні завдань, здійсненні оригінальних досліджень чи міркувань. Відсутність коректних посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна освіта та/або інформальна освіта. Визнання в К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або інформальної освіти регламентовано «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)».

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів

навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (100 балів).

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою рівня засвоєння здобувачем певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок ЗВО на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації здобувачем здобувачем поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Вивчення курсу не потребує використання спеціального спорядження. Проектор й ноутбук для створення візуалізації у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE

13. Рекомендована література

1. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід упровадження) / заг. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2020. 122 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навчальний посібник. Київ, 2014. 448 с.
3. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник / Андреевкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. К.:ФОП Нічога С. О. 2020. 196 с.
4. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху /упор. Г.О. Сиротенко. Полтава, 2016. 124 с.
5. Інноваційні технології в підготовці вчителя сучасної школи: пос. /Коляда М. та ін. Київ, 2015. 312 с.
6. Науково-методичні основи психологічного супроводу діяльності вчителя в умовах реформування освіти (діагностика і корекція). Практичний посібник. / авт. кол.: В. Г. Панок, І. В. Марухина, В. В. Рибалка, В. В. Предко, С. К. Шандрук, М. В. Саврасов, Н. В. Сосновенко; за наук. ред. В. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, 2022. 192 с
7. Чикун Л. М. Психологічне забезпечення впровадження відновних практик у закладі освіти: збірник матеріалів. Піщане. 2022. 85 с.
8. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль. Мандрівець. 2019. 360 с.

Допоміжна

1. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: навч.-мет. пос. Кіровоград, 2014. 144 с.
2. Дущенко О. С. Інтернет-технології: навч.-метод. комплекс. Ізмаїл: Ірбіс, 2017. 292 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій /Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
4. Корольчук О. Складові управлінської компетентності керівника // Практика управління закладом освіти. 2016. №9. С. 10-16.
5. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / Ірина Олексіївна Кучинська ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. – 290 с.
6. Лупак Н. Педагогічна інноватика у вищій школі в контексті світових тенденцій розвитку освітніх систем // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка, 2018. № 1. С. 12-19.

7. Максименко С. Д. Генетична психологія учіння людини: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. 206 с.
8. Мармаза О. І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Основа, 2014. 240 с.
9. Підласий І. П. Живий урок. Харків: Основа, 2017. 128 с.

Інформаційні ресурси

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.mon.gov.ua	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
http://lib.meta.ua	Електронна бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
http://library.kpnu.edu.ua/	Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка
https://dea.edu.ua/	Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління
https://moodle.kpnu.edu.ua	Система Moodle університету К-ПНУ імені Івана Огієнка
elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/	Репозитарій університету К-ПНУ імені Івана Огієнка